

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Vt nullus dubitare debeat ea esse inuisibilia, quæ Deo inuisibilia. lxxxv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

dit: essentialiter autem vivere, neque per vitium, neque per suppli-
ciū amittit. A qualitate enim vivendi deficit, sed omni modū
subsistēti interitū nec moriens sentit. Vt ergo breuiter dixe-
rim, & immortaliter mortaliter est, & mortaliter immortalis.

*Quod corporeus sit ignis gehennæ, et non indiget
alii materia, nisi reproborum cruciatu.*

Caput LXXXII.

Mirabile modo, paucis verbis expressus est ignis ge- Grego. in
hennæ. Ignis nanque corporeus, vt esse valeat ignis suis mora
corporeis indiget fomentis. Qui cùm necesse est ut serue- lib^o dicit.
tur, per congesta ligna proculdubio nutritur, nec valet nisi
succensus esse, & nisi refotus subsistere. At contrà gehennæ
ignis cùm sit corporeus, & in se missos reprobos corporali-
ter exurat, nec studio humano succenditur, nec lignis nu-
tritur: sed creatus semel durat inextinguibilis, & succen-
sione non indiget, & ardore non caret. Bene ergo de hoc
iniquo dicitur: Devorabit eum ignis qui non succenditur:
Quia omnipotentis iustitia futurorum præscia, ab ipsa mū-
di origine gehennæ ignem creauit: qui in poena reprobo-
rum esse semel incipiet, sed ardorem suum etiam sine lignis
nunquam finiet. Sciendum verò est, quod omnes reprobri,
quia & in anima simul & carne peccauerunt, illic in anima
& carne pariter cruciantur.

*Cur anima in corpore manens, et egrediens videri
non possit. LXXXIII.*

Quid mirum Petre, si egredientem animam non vidi-
sti, quam & manentem in corpore non vides? Nun-
quid nam modo cùm mecum loqueris, quia videre in me nou-
vales animam meam, idcirco me esse exanimem credis? Na-
tura quippe animæ inuisibilis est, atque ita ex corpore inui-
sibiliter egreditur sicut in corpore inuisibiter manet. Pe-
trus: Sed vitâ animæ in corpore manet, pensare possum ex
ipsis motibus corporis: quia nisi corpori anima adesset, eius
dem membra corporis moueri non possent. Vitâ verò animæ
post carnem in quibus motibus quibusve operibus sit nō video:
vt ex rebus visilibus esse colligam, quod videre nō possum.

*Vt nullus dubitare debeat, ea esse inuisibilia, quæ Deo in-
uisibili subministrant. Cap. LXXXIV.*

Sicut vis animæ vivificat & mouet corpus, sic vis divina Ex dialo.
impleat quæ creauit omnia. Et alia inspirando vivificat, zo Greg.

D: BVRCHARDI EPIS: VVORMAC

aliis verò tribuit vt viuant, aliis hoc solummodo præstat
sint. Quia verùm esse non dubitas, creantem, & regentem,
implentem, & circunpletētem, transcendentē, & suffi-
cientem, in circumscripum, atque inuisibilem Deum: ita dobi-
tare non debes, hunc inuisibilia obsequia habere. Debent
quippe ea quæ ministrat ad eius similitudinem tendere cui
ministrant, vt quæ inuisibili seruiunt, esse inuisibilia non du-
bitentur. Hæc autem quæ esse credimus, nisi sanctos ange-
los, & spiritus iustorum? Sicut ergo morū considerans cor-
poris, vitam animæ in corpore manentis perpendis animo:
ita vitâ animæ exeuntis à corpore perpendere debes à sum-
mo: quia potest inuisibiliter viuere, quam oportet in obse-
quio inuisibilis manere. Petrus. Rectè totum dicitur: sed
més refudit credere, quod corporeis oculis nō valet videre.

*Quod nulla visibilia videri vel cognosci possunt nisi
per inuisibilia.* Cap. LXXXV.

*Ex dialo-
go Greg:*

Cum Paulus dicat: est enim fides sperandarum substan-
cia rerum argumentum non apparentium: hoc veraci-
ter dicitur credi, quod nō valet videri. Nam credi iam non
potest, quod videri potest. Ut tamen te breuiter reducam
ad te: nulla visibilia nisi per inuisibilia videntur. Ecce enim
cuncta corporea oculus tui corporis aspicit, nec tamen
ipse corporeus oculus aliquid videret corporeum, nisi hunc
res incorporeas ad videndum acueret. Nam tolle mentem
quæ non videtur, & in casum patet oculus qui videbat.
Subtrahe animam corpori, remanent proculdubio oculi in
corpore aperti. Si igitur per se videbant, cur discedente
anima nil vident? Hinc ergo intellige: quia ipsa quoque vi-
sibilia, non nisi per inuisibilia videntur. Ponamus quoque
ante oculos mentis, domum ædificare, immensas moles le-
uare, pendere magnas in machinis columnas: quis quoq-
ue hoc opus operatur? Corpus visibile quod illas moles m-
nibus trahit: an inuisibilis anima quæ viuiscat corpus?
Tolle enim quod non videtur in corpore: & mox in mobi-
lia remanent cuncta quæ moueri videbantur visibilia cor-
pora metallorum. Qua in re pensandum est, quia in hoc
quoque mundo visibili, nihil nisi per creaturā inuisibile di-
sponi potest. Nam sicut omnipotens Deus aspirando vel implé-
do ea quæ ratione subsistunt, vt viuiscat & mouet inuisibili:
ita ipsa quoque inuisibilia, implédo mouet atq; sensim vir-